

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30. cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 6 Octobrie.

II.

(I.) Liniile ferate din Ardél partea cea mai mare sunt făcute și cu ore-cari combinațiuni politice.

Totdeauna s'a avut în vedere interesele cutărui oraș ori cutărei familii, și în special pe Valea-Murēșului am vėdut respectate interesele unor magnați contra intereselor unor orașe ori chiar ținuturi întregi.

Nu e mirare deci, că poporul trage mult prea puțin folos din ele, ca și cum ar fi tras dacă s'ar fi avut în vedere interesele generale ale locuitorilor.

Să sperăm, că linia ferată Sibiu-Avrig-Făgăraș, nu se va construi după modelul celor de pe Valea Mureșului, nici nu se va face ea și linia ferată Copșa mică—Brașov — cu încungiurări de sute de kilometri pentru de a atinge ținuturi sēcuesci, ca acele să tragă folose, și tocmai că avem speranță, că lucrurile se vor face pe cale legiuită și aprobată de morala publică, cade în contul poporului nostru de a se și scī folosī de tōte avantagiile, ce le oferă o linie ferată.

În prima linie va trebui poporul român să aibă reprezentanții sei în branșele comerțului.

Până acum comerțul cu puține escepțiuni este în mâinile evreilor.

Toleranța românilor în punctul acesta e prea mare.

Nu suntem antisemiți, dar voim ca poporul nostru să se destepse din letargie și voim ca banii ce ies din pungile nōstre să nu intre în ale evreilor spre ai îmbogați pe ei, și după ce s'au îmbogați în loc de mulțămire să se alieze cu cortrarii nēmuli nostru și să sape la esistența nōstră materială, culturală și morală.

Evreii așa au făcut și așa fac, dacă ei nu pot contă cu drept la spriginul nostru.

Preoți și învățatori, notari și alți fruntași trebuie să caute ca se câștige în fie-care comună un comerciant român.

În Seliște și comunele mărginașe avem atari omeni, cari au trăit cu negoțul și se așeză bucuos în o comună, unde sunt siguri de spriginul fruntașilor și au ceva capital, spre a acoperi trebuințele poporului din comună.

În comitatul Albei de jos s'au așezat în deci de comune, au susținut concurența cu evreii și și-au făcut bine și lor și poporului.

Unii din ei stau bine și nu se plâng că și au lăsat oile, ori negoțul ce făceau cu România, care și așa nu ar fi mai mers multă vreme.

Dacă românii nostri din țera Oltului nu vor profită de ocasiunea dată, de a se pune în conțelegere cu negoțatorii români, cari se vină la ei, vor fi robiți pe vecie, căci unde își pune odată ovreul piciorul, e greu de al scōte afară.

Dacă nu se vor căpēta români sunt germani și maghiari de omenie, numai pe mâna jidanilor să se ferescă ca să nu apuce negoțul și birturile, căci odată apucați ei la șea e greu de ai dá jos. Tocmai acum e ocasiunea să se pună la cale trebile cum se cade și dacă nu ar merge în satul cutare, ca să se înțelēgă ca să aducă ce le trebuie dela alt negoțatoriu român din alt sat, ér de cărcima evreului să se ferescă, și așa se va duce el de silă bucuos din sat.

În legătură cu negoțul va trebui căutat ca cultura vitelor să se facă în mod mai rațional.

Pe țera Oltului și acuma se ierneză caii tōtă érna afară ca și vara, astfeliu degenereză, și din vite nu au nici un profit. Deasemenea în cele ale agriculturii încă trebuie căutate îndreptări radicale.

Dacă vėd omenii că nu merge cu ovėsul și cu sēcara, au să facă încercări cu napi și se îngrășe vite cornute cu ei, se încerce cu linte, care se plătesce mai bine ca grăul cel mai curat, cu fasole, mazere, căci acele acum le pot transporta mai cu inlesnire până în cele mai îndepărtate locuri.

Numai așa vor avé folos de bunătățile ce le va oferī drumul ferat.

Remēnēnd totul la sistemul cel vechiu de economie, remēnēnd țera Oltului tot țera sēcării și a ovėsului, omenii în loc se dea înainte cu drumul de fer, vor dá cu pași repeși înapoi.

De asemenea au oltenii păduri frumoșe, brădeți, unde érași pot aședă ferestruă, pot face scânduri și le pot trimite până în cele mai mari îndepărtări. Așa fac sēcui acum, trimet scânduri până în cele mai îndepărtate orașe și fac concurență chiar și întreprinderilor erariale dela Turda și Sas Sebeș.

În privința meseriilor, și cu deosebire ale acelorora de care poporul are mai mare necesitate trebuie se caute ca se învețe fii poporului, ér încât unul sau altul ar fi deja măestru, acela trebuie adus cu ori ce preț în Avrigh, în Vistea, în Voila și pe înțrēgă linia. Avem lipsă de curelari, de funari, de pantofari, pālării și croitori, deci trebuie căutați, protegiați, dat chiar locuințe gratuite în edificiile scōlei ori ale comunelor, ca cu atât mai cu tragere de inimă să se aședă, ér poporul încuragiat și învėțat se caute atelierile lor.

din Anam și Tonking. Aici vedem cum trăesc, cum lucră și și petrec acești indigeni cu pelea galbină, precum și flora și fauna lor bogată. Dar scōlele acestui stat, precum și cele din Malgache, Tahaiti, Madagascar și Senegambia nu le vedem reprezentate. Dar esposițiile acestor state nu sunt mai puțin instructive din punct de vedere etnografic, geografic și istorico cultural. Pare că ne aflăm în mijlocul Asiei, Africei și Australiei și în scurt timp putem să ne facem o idee clară despre natura acestor țeri și despre obiceiurile locuitorilor lor.

Fiind-că dintre țerile Africei Egiptul e cel mai interesant din punct de vedere istorico-cultural, curiositatea ne îndemnă a cercetă și esposiția scolară a acestei țeri. Aci fotografia unei preparandii din Cairo ne orienteză numai decât, că aici a influințat deja civilizațiunea europēnă. Din planul de învățămēt vedem, că institutul are un curs de 3 ani, la care e adausă o scōlă pregătitoare cu un curs de 4 ani, pe care o frecuenteză elevi de 12—19 ani. Fruzdarind prin caiete aflăm întrênsele teme lucrate de elevi d. e. Hafez Hassan, elev din cursul I. a scris din Coran, Achmed Thamy din c. II. a scris din limba arabă și Arer Habacchi din c. III a lucrat o disertație cosmografică deja în limba francesă.

În vecinătatea esposiției Egiptului se află a Japoniei. Ajungēnd aci, ce să privim mai întâiu? Tot ce ni se presintă aici în număr mare și cu gust e grandios. Țesăturile de mătăsă covōrele de vată, vase, odōre, umbrele, păpuși — tōte pōrtă timbrul

Așa vom face isprăvi, așa va fi binecuvēntată linia ferată, din contră va fi scārnire de dinți și aservire totală

Revista politică.

O adevărată surprindere a provocat în dieta ungară din Budapesta esposeul ministrului de finanțe, al dlui Weckerle.

Urmașul dlui Tisza în resortul de finanță a pădit cu sântenie promisiunile, ce le făcea premieriul ungar, că în curēnd va fi în stare să prezenteze dietei un proiect de buget echilibrat și în ședința din 15 Octobrie aceste promisiuni s'au și realizat.

Ministrul Weckerle a prezentat un buget aprōpe echilibrat cu o diferență de deficit abia de 1/2 milion, adecă de 404,399, o sumă acēsta cu mult mai neinsemnată, decât ca să nu fi putut fi echilibrată.

Se vede însă, că aici a fost o manoperă iscusită a ministrului pentru a căpētă mai multă fidelitate espunerilor sale, lucrând treptat la scopul, ce-l are în vedere.

Ceea-ce este și mai favorabil pentru esposeul ministrului e împregiurarea, că diferitele pozițiuni ale venitelor nu s'au umplut cu cifre și cu sume riscate, ci s'au luat în considerare numai și numai venitele, ce în adevăr pot să încurgă în visteria statului. În cât privește pozițiile erogatiunilor ele sunt destul de marcante în cifre și în sume. Spesele se presintă în adevăr mari, lucruri, cari provin mai ales din diferitele credite estraordinare pentru armată și alte scopuri de reforme ale guvernului.

S'ar părea deci, că cu acēsta echilibrare darea asupra locuitorilor nu va mai îngreuiă ca și până acum. Acēsta este însă e numai o iluziune, căci în actualele împregiurări la tot momentul ne putem aștepta la sporirea dărilor. De asemenea nici statul nu s'a scăpat de loc din datorile cele mari ce le are și amortisarea sutelor de milioane, dacă are efect îmbucurătoriu asupra contribuenților de acum, va avé efect deprimătoriu asupra cetățenilor din viitoriu, cari vor trebui să plătescă scump amortisările, ce s'au făcut acum numai și numai pentru a prezentă guvernul un buget echilibrat.

În tot cazul însă esposeul ministrului de finanțe a făcut o impresiune îmbucurătoare și tot deodată a fost un duș de apă rece asupra oposiției, care îl comenteză în detaiu, arētând greșelile, ce s'au făcut pentru sōrtea viitorului.

FOIȚA.

Esposiția scolară din Paris.

(Urmare.)

Lângă pavilionul Algeriei este acela din Tunis, ale cărui moșee și bazare cu productele lor bogate, cu dantelele și armăriile lor ne atrag atențiunea; dar noi și aici căutăm esposiția scolară și aflăm, că scōlele din Tunis asemenea celor din Algeria sunt organizate în parte după sistem frances. Și aici sunt espuse două felii de scōle. Fotografia unei clase de a indigienilor ne presintă o odaie golă, fără bance, scaune, tablă și icōne de intuițiune, numai câteva unelte de scris sunt precum: pene de trestie, foițe liniiale, pe care scriu lecțiunea, ce o cetesce învățatoriu din coran; apoi câteva vase, în cari spală tablele scrise, și în fine câte-va călimare de pământ. Mai vedem o fotografie, carea represintă o scōlă superiōră din Tunis. Acēstă ne presintă o sală, carea să află în moșea „Djama Zitouna”; într'ēnsa vedem mai mulți profesori, fie-care încungiurat de fōrte mulți copii. Scōla francesă din Tunis ne arată din destul ce misiune însemnată au europenii pe terenul instructiunei în țerile din afară de Europa. Aici vedem și o scōlă, pe carea a înființat-o „Aliance Israelite universelle” în Tunis și e cercetată de 1099 elevi.

În cursul revistei nōstre auzim un cântec selbatic; urmând tonurilor ajungem înaintea teatrelor

originalității și al genialității. Acēstă însușire a japonezilor o dovedesce destul de bine scōla japoneză. Acest popor inteligent se silesce a și însuși calitățile bune ale tuturor națiunilor; învață dela englez, dar tot așa și dela frances, german și italian. Esposiția scolară a Japoniei să incepe cu o „salle d'asile”, în care vedem jocuri, cocori, elefanți, crocodiți, papagai din hârtia, din pământ sau din lemn; vedem albumuri, cutii, desemnuri, bance pentru copii trase cu postav roșu, tăblițe, fotografii, ce represintă mai multe grădini de copii japoneze, istoria acestora, din care aflăm, că dela „de Meiji”, ca și la noi dela 1876 s'a făcut reformă grandiosă pe terenul politic și scolar. În 1876 s'a înființat cea dintăiu grădină de copii în Tokyō din partea ministrului instructiunei publice și de atunci multe Fu (orașe mari) și Ken (comitate) au înființat și susțin grădine de copii, după modelul celei din Tokyō. Mergēnd mai departe dăm de o mulțime de fotografii de ale scōlelor populare din Tokyō, Kōjimahi, Banchōs, Fukagava, Kendu Saitama, Kende Tohigi etc; cari dau dovadă eclatantă despre interesul cel viu și îngrijirea patriotică, ce au japonezii față de scōlă. Aci vedem cărțile scolare, mapele, mijlōcele de învățămēt, tablele, călimare speciale, tușuri, icōne de intuițiune și mașine de calculat surprinștōre; cele mai multe edate de ministrul japonez de instructie.

(Va urmă.)

La ordinea zilei sunt enunțările primului ministru italian Crispi, cari le a rostit cu ocaziunea unui banchet solemn în Palermo, dat în onoarea sa.

Ministrul s'a ocupat mai în detaliu cu afacerile politice externe și a asigurat pe ascultători, că pacea europeană va fi asigurată încă pe mult timp, dacă se va urmări tot politica de până acum. Aruncând acuze grave asupra vaticanului și a radicalilor ministrul Crispi nu pôte felicită din destul ținuta Italiei la puterile centrale mari europene, prin care s'a încheiat o alianță, ce cu greu va putea fi spartă, și acareia țării s'a dovedit prin manifestațiunile desfășurate de poporul italian cu ocaziunea vizitei din partea împăratului german și ale ovațiunilor entuziasmate a le germanilor în onoarea regelui italian, când acesta a fost oșpele Berlinului. Prin această alianță se mărește vața și puterea Italiei și ea își câștigă pozițiunea cuvenită în concertul puterilor europene.

Vorbirea premierului italian a avut un efect de tot îmbucurătoriu, afară de espunerile, ce sau făcut cu privire la politica colonială și mai ales la cea din Africa, pentru care s'au sacrificat sume enorme fără a trage alt folos de cât vârsarea de sânge italian și daune enorme.

În cercurile republicane din Franca se observă o mișcare caracteristică. Ideea urmărită de a se împăca toate partidele mari câștigă tot mai mult teren și anume în direcțiunea ce o au observat republicanii moderați. Jurnalele din drépta cu „Figaro” în frunte, apoi diariul „Moniteur” și chiar și jurnalul orleanistic „Soleil” îndemnă pe aderenții lor a lucra în spritul acestei mișcări și a păși cu toții la o împăcare și la o aplanare a diferențelor, ce-i despart. Dacă ar succeda o împăcare și cu monarhistii, atunci de sigur agitațiunile și încercările, ce se fac de deputații intransigenți pentru despărțirea cu totul a bisericii de câtră stat vor rămâne total zădărnice.

Metropolitul nostru și „Emke”.

Contele Bethlen Gábor ca președintele așa numitului „Kulturyelet” sau „Emke” din Cluș a aflat de cuviință în ședința direcțiunii acelei reuniuni a prezentat răspunsul ce l'a dat Escelenția Sa Metropolitul nostru la provocarea îndrăsnită, ce i-o făcuse, ca să dea voie administratorului protopopesc din Sighișoara să celebreze la sântirea steagului „Emke”-i s'evârșită la 3 Septembrie a. c. în Gherla, și pe această cale a da publicității acel act.

Foile magiare din Cluș și peste tot din Transilvania, se întrec întru espuneri de indignațiune „patriotică” pentru refuzul ce conține acel răspuns, cele din capitală însă — afară de unul — până când scriem aceste șire nu împertășesc vederile foilor provinciale, ci tac.

Ca focul să treacă deodată, era corect ca cu o cale să fi publicat „Emke” și răspunsurile ce le a primit dela episcopatul gr. cath. și dela biserica săsescă, căci dacă e vorbă, ca la acel act să fie participat — „minden felekezet” — toate confesiunile din Transilvania, și acelea trebuie să fi fost invitate, la solemnitate, însă n'a participat nici preot gr. cath., nici săsesc.

Am fi într'adevăr curioși a cunoaște și acele răspunsuri, — d'ora cu acelea ar fi mulțumită și „Tribuna”, carea relativ la răspunsul metropolitului nostru face observări mai malițioase decât jurnalele magiare.

În introducerea apretierilor sale „Tribuna” de Joi sub titlul „O supărare nemotivată” dice, că Metropolitul rugat întâiu prin o depeșă, „având ceva în petto” a răspuns tot prin o depeșă „în care a cerut se i-se facă invitațiunea în scris, pentru ca tot în scris să se și pronunțe asupra ei.”

Nu scim ce înțelege „Tribuna” sub cuvintele „având ceva în petto” cunoscându i firea însă pre supunem, că și prin asta voesc să deie se pricâpă cetitorii sei, că la început ar fi avut intențiuni ne corecte.

Suntem în pozițiune a da publicității și depeșele din cestiune în original și în traducere românească.

Metropolitul era pe timpul acela în Bpesta la ședințele reprezentanței fundațiunei lui „Gozsdu”.

La 20 August a. c. a primit acolo următoarea depeșă:

„Méltoztat Moldován Demeter segesvári esperesnek táviratilag engedélyt adni, hogy a szeptember harmadikán Szamosújvárt tartandó zászlószentelésen, görög-keleti szertartást személyesen végezhesse, miről kérem engemet is értesíteni. Gróf Bethlen Gábor egyleti elnök.”

(Românesce.)

„Binevoiiți a da voie pe cale telegrafică protopopului din Sighișoara Dumitru Moldovan, ca la sântirea steagului, ce se va săvârși în 3 Septembrie în Gherla, să celebreze în persoană ceremonia greco-orientală, despre ce me rog se me înscințați și pe mine. „Conte Gabriel Bethlen, președintele reuniunii”.

La acesta metropolitul încă în aceeași și di a răspuns cu următoarea depeșă:

„A szamosújvári zászlószentelésről nincs tudomásom. Pár nap múlva otthon leszek. Kegyeskedjék az ügyet levélben megismertetni, hogy annak folytán hazulról készséggel intézkedhessem. Román Miron.”

(Românesce.)

„Nu am scire de sântirea steagului din Gherla. Peste vre-o două zile voi fi acasă. Binevoiiți a me pune în cunoștință cauzei prin epistolă, ca în urma aceleia să dispun de acasă cu totă promptitudinea. Miron Romanul.”

„Care va se dică” Metropolitul nu avea nimic „în petto”,... ci voia se cunoască cauza ca se o p'otă rezolvă.

„Pentru noi, cari nu numai am vorbit totdeauna așa — dice „Tribuna”, — dar am și prevădut, că pot să vie timpuri, ca cei mai mulți dintre adversarii nostri români vor vorbi tot ca noi, manifestațiunea aceasta e o satisfacțiune și totodată un nou semn, că ne apropiem de nisce timpuri pe care mult le-am așteptat.”

„Altă importanță n'are însă scrisoarea aceasta.” „Căci tocmai așa, precum guvernamentalii din Cluș nu sciau ieri, cum are să vorbescă părintele metropolit Miron astăzi, nu putem nici noi se scim astăzi cum are să vorbescă mâine.”

D'ora nu-și inchipuesce „Tribuna”, că Metropolitul nostru a învățat dela ea să vorbescă resolut, cum a vorbit totdeauna în cestiunile naționale și bisericesci?

Dela ea, care nici într'o cestiune de interes public național n'a vorbit limpede și hotărît, ci totdeauna în doi peri.

Dar care român, când i-s'au dat ocaziune, a luat altă pozițiune față de tendițele „Emke”-i decât cea manifestață în răspunsul metropolitului nostru!

Este însă mare diferență între a scrie în „Tribuna” și între a scrie oficios un cap al bisericii la provocări oficiose.

D'ora „Tribuna” a inițiat lupta contra tendințelor șoviniste de magiarisare?

Este un punct acesta din cele cardinali primite cu unanimitate al programei naționale din 1881 pe carele mai târziu l'au primit și sasii în a lor programă, pe când „Tribuna” nu exista nici chiar în „petto”.

Er metropolitul nostru, dacă e vorbă de inițiativă, dispune de un dat în cauza acesta, carele cu teză a afirmă, că este cel dintâiu.

Mișcările pentru maghiarisarea românilor după tipicul „Emke”-i le a început deputatul Devei Szathmáry György încă în anii 1876—1877, înființând o reuniune de ajutorare lângă școala reală din Deva, cu scopul rușinos pentru magiari de a „remagiarisă pe magiarii valachisaiți” din comitatul Hunedórei. Pe aceste baze apoi s'a înființat mai târziu „Emke” pentru întreg Ardealul.

Acea reuniune a trimis un apel câtră toate autoritățile publice și în special și câtră metropolitul nostru.

Suntem în pozițiune a publică din acest incident și răspunsul, ce l'a dat metropolitul nostru în textul original și în traducere.

Eată l:

A dévai m. kir. állami reáltanoda tisztelt igazgatóságának Déván.

— Tisztelt Igazgatóság! — Habár igen megtisztelő reám nézve a bizalom, melylyel a tisztelt Igazgatóság e hó 26-án kelt becses levelében a vezetése alatt álló m. kir. állami reáltanoda segélyző egyletének czéljaihöz való hozzájárulásomat igénybe vette, s habár tiszta szívből óhajtom, hogy az említett segélyző egylet működése a környékbeli nép szegényebb sorsu fiainak természetes irányban jó kikepeztetését sikeresen előmozdithassa: mindazonáltal csak sajnálom kell, hogy az említett segélyzőegylet akár erkölcsi, akár anyagi támogatásához — nem csak azért, mert állásom és hajlamaimnál fogva mindenkép a felekezeti vagyis a vallási jeleggel bíró iskolák gyámolítására vagyok hivatva, de a létező viszonyok közt különösen azért sem járulhatok mert a hazai magyar lapokban élénken nyilvánuló hangulat arról látszik bizonyosságot tenni, hogy a nevezett segélyző egylet egy oly czél és fiúződik, melyet én sem helyeselné, sem pártolni nem tudok, és ez: az állítólag magyar eredetű románok magyarosítása; mire nézve minden törekvés valamint merő fiction alapszik, ugy erős hitem szerint soha üdvös sikerre vezetni nem fog, s ennél fogva az elfogulatlan hazafiak részéről pártolásban nem részesülend.

Fogadja egyébiránt a tisztelt Igazgatóság őszinte tisztelem nyilvánítását és hazafias üdvözlömetem.

Nagyszében, január hó 30-án, 1877.

Görög-keleti román érsek metropolita:

Román Miron s. k.

(Românesce.)

Onorabilei Direcțiuni a școlei reale reg. ung. de stat din Deva.

Onorabilă Direcțiune!

Cu toate că pentru mine este foarte onorifică încrederea, cu care Onorabilă Direcțiune prin prețuita epistolă din 26 a lunei curente mi-a cerut succursul la scopurile reuniunii de ajutorare dela școala reală reg. ung. de stat, ce o are sub conducerea sa, și cu toate că eu doresc din inimă curată, ca activitatea menționatei reuniuni de ajutorare să p'otă promovă cu succes în direcțiune naturală buna erudițiune a fiilor mai s'ercaci ai poporului din impregiur; mie totuși nu-mi rămâne decât a regretă, că nu me pot pune să

sprijinesc fie moral, fie material reuniunea amintită de ajutorare, și adevă nu numai pentru că după pozițiunea și inclinările mele sum chemat a sprijini în tot chipul școlele confesionale, va se dică celea cu caracter religios, ci într'o impregiurările actuale în special nici pentru aceea, pentru că tonul ce se manifestă viu în diarele magiare din țară, se vede a constată, că de reuniunea numită mai este legat și un atare scop, pre care eu nu l pot nici aprobă, nici părtini, și ac-sta este: magiarisarea românilor, despre cari se susține, că ar fi de origine magiară, sau — după diare — „remagiarisarea magiilor românisaiți”; în carea direcțiune totă silința precum este clădită pe o ficțiune g'olă, așa după firma mea credință nu va produce nici când succese salutari, și de aceea nu va avé parte de spriginirea patrioților nepre ocupați.

Dealtminte Onorabila Direcțiune primescă espresiunea sincerei mele stime și salutarea mea patriotică.

Sibiu, 30 Ianuarie, 1877.

Archiepiscop și metropolit greco-oriental român:

Miron Romanul m. p.

Conducătorii „Emke”-i a trebuit să aibă scire de acest act, carele pentru ei formeză un ante-act, er „Tribuna” a trebuit să aibă scire cel puțin de clasică adresă, eșită din péna metropolitului, câtră împărat și regele nostru, când a condus deputațiunea în cestiunea proiectului de lege pentru școlele elementare, de cuvântarea metropolitului ținută în casa magnaților la desbaterea acelui proiect de lege; de adresa înaintată dietei în cestiunea școlelor medii, apoi de cuvântările și multele amendamente ce le a făcut cu multă profunđitate în casa magnaților la desbaterea acelui proiect de lege; în fine de toate cuvântările ce le-a adresat Tronului în numele bisericii, când i s'au dat ocaziuni, în Szeghedin, Arad, Cluș etc. etc., lucruri care se află tipărite prin protocoalele sinódelor și congreselor noastre bisericesci.

Și astfel atât guvernamentalii din Cluș „au putut sci eri, cum are să vorbescă părintele metropolit astăzi” în o cestiune națională cum este și acesta, zăt și „Tribuna” dacă n'ar fi stăpânită de patimi, ar putea „să scie astăzi cum are să vorbescă mâine” metropolitul nostru, căci Acela în asemenea cestiuni totdeauna și în tot locul a vorbit sincer, resolut, cu totă demnitatea, consecuent și românesce.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

Din tractul protopresbiteral al Sibiiului, 3 Octobere 1889. Dle redactor! Cred a fi de interes, dacă în prețuitul diar, ce redactați, veți binevoi a publică acest scurt raport despre decursul adunării generale a învățătorilor din districtul Sibiu, ce în anul acesta conform convocării publicate, s'a ținut în Ocna-Sibiiului în zilele: 29, 30 și 1 Octobere a.

Adunarea generală a fost bineșor cercetată. Partea cea mai mare a învățătorilor din tractul protopresbiteral al Sibiiului și al Sălistei și-au ținut de datorință a participă la acesta adunare. Numai învățătorii din tractul Avrigului nici în anul acesta, ca și în alți ani, n'au fost reprezentați prin nici un singur învățătoriu.

Conform convocării membrii reuniunii, după-ce s'a făcut invocarea d'uchului sânt, s'au intrunit în edificiul școlariu, unde vice președintele reuniunii dl paroch Georgiu Bobeș din Sibiu a deschis ședința prin un cuvânt acomodat. S'a cetit apoi apelul nominal, și constatându-se un număr destul de mare de membri pentru a aduce concluse valide s'a statorit programa adunării.

Mai multe impregiurări au adus cu sine, că mai aprópe în fie care ședință să se facă câte un program deosebit. Punctele pentru prolegeri practice și disertatiuni au trebuit să se schimbe între sine, fiind-că altcum nu se putea ajunge scopul intenționat.

Ceea-ce însă mai mult a contribuit la schimbarea programului odată statorit a fost exemplul dat de P. O. D. protopresbiter Dr. Nicolau Maier, care apărând în adunarea din 30 Sept. tocmai când se făceau reflecțiuni asupra unei prolegeri practice, fără a mai așteptă rëndul obiectului, ce vrea să-l comunice, a cetit confidențial o epistolă scurtă, dar plină de sentimente a fostului președinte al reuniunii Simeon Popescu. În această epistolă cetită cu accentul și modulațiunea cuvenită, dl Simeon Popescu plânge plângerea lui Ieremia prorocul, că din impregiurări politice nu pôte ocupă oficiul de președinte al reuniunii ce după drept l are și rógă adunarea să-i primescă demisiunea. Curios lucru, dl Simeon Popescu, care a eșit din gremiul proțieime nostre archidieceane, tot și mai dă dimisiunea de președinte al unei reuniuni din archidieceasă!

Adunarea la propunerea P. O. D. protopresbiter Dr. Nicolau Maier, se înțelege, o a primit demisiunea și stante sesiune cum au dis învățătorii D. Lăpădat, sau după-cum l'a agrăit șeful seu în adunare „Trică”, Chirca, Hociotă, diaconul Neamț din Săliste, apoi Mardan din Gurariului, Istrate din

Boiță și Necșa din Tălmăcel s'a telegrafat la București, ca adunarea învățătorilor salută pe președintele ei ad honorem, cum a și bătrânul Stoica din Seliște*).

Actul acesta de sine se înțelege, că a provocat mult sgomot

Primită demisiunea dlui S. Popescu, adunarea imediat a purces la alegerea noului președinte. Modalitățile prompte de alegere: aclamațiunea și votarea nominală nu s'au primit, ci s'a făcut votare se cretă prin ședule. Resultatul a fost că cu majoritate de voturi a fost ales de președinte al reuniunii On. D. profesor sem. Dr. D. P. Barcian, cunoscutul nostru bărbat de școlă. După părerea mea unul dintre cei mai capabili bărbați ai noștri de a stă în fruntea unei reuniuni învățătoresci.

Cu actul acesta ședința de Sâmbătă dimineța s'a încheiat și după prânz sub conducerea inspectorului dela băile de sare, dl Veress, s'a făcut o frumoasă și pentru mine neuitată excursiune în baia de sare.

Coridorele frumoase și săpate în sare, boltiturile admirabile, cavernele largi și regulate la o adâncime uriașă, cristalele de sare sunt tot atâtea frumusețe subpământene ale băii acestia. Incântător până la sublim a fost când pentru observarea mai bună a băii s'a aruncat în baie mai mulți mănunchi de paie aprinși, care până au ajuns în fundul băii făceau un vuiet sfâșietor. Vor fi luat parte la această excursiune vre o 40 învățători în frunte cu P. O. D. prot. Dr. Maier toți cu lumină în mână și toți absolvați de taxa de intrare. Laudă persoanelor, cari au pus la cale ca învățătorii adunați în Ocna se vadă un lucru ce rar se dă ocaziune omului a-l vedé, în deosebi laudă parochilor: Isaia Popa, Isaia Henteș și I. Vințelariu. După visitarea băii s'a cetit în ședință un elaborat dat spre studiere tuturor învățătorilor de Prea ven. consistoriu: „Causa pentru ce grădile școlare nu se sporesc,“ lucrat de subreuniunea învățătorilor din tractul Sibiului. Elaboratul acesta dimpreună cu celelalte se vor da publicității.

Duminecă după serviciul divin s'a ținut ultima ședință a adunării generale. În această tema lucrată de învățătorii din Seliște: „Observatu-s'au dela introducerea Normativului vre o dispozițiune a lui,“ s'a dat uiei comisiunii în frunte cu corpul învățătoresc din Rășinari spre studiere și raportare procsimei adunări generale. E vorba, ca tema, lucrată de învățătorii din Seliște anumit pe basa școlii din Seliște, să se generalizeze și acomodeze pentru toate școlile din districtul reuniunii. Venind la rând raportul comisiunii preste tot s'a observat, că afacerile reuniunii în timpul din urmă au cam stagnat. Despre mijlocele spre ajungerea scopului reuniunii, despre biblioteca și cassa nu s'a făcut nici un raport exact. Raportul general al comitetului central n'a constat decât din nise date foarte dubioase.

Cu referada comisiunii ședințele adunării s'au declarat de încheiate, lăsându se la chibșuina comitetului central a ficsă locul viitoare adunări generale.

Încă vre o câteva cuvinte dle redactor, și apoi să încheiu. Învățătorii noștri în Ocna au fost foarte bine primiți. Preoții noștri de acolo s'au îngrijit pentru cuartire multămitore. Densii au luat la sine în cuartire câte 6 și 7 învățători și nu numai că le au dat cuartir dar i au provădit și cu mâncare. Fie-le spre laudă!

În general vorbind adunarea generală din acest an în Ocna a fost una din cele mai reușite. Prelegerile practice și disertațiunile au fost discutate cu viu interes și scopul intruniri cu acestea pare a se fi ajuns. Diurnele date învățătorilor de comitetele parochiale nu s'au dat în zadar. Ele vor fi răsplătite cu rezultate frumoase pe terenul învățământului. Dacă nu obvenea în discușiune cestiunea cu dl Si meon Popescu, pusă pe tapet de P. O. D. prot. al Seliștei și de dl G. Bobeș v. preș., care cestiune a provocat sentimentalism, puté se plece din această adunare fie-care membru cu cele mai dulci suvenir.

Un membru

Varietăți.

* (Ovațiune.) La atacurile Kultur-egyletului și a jurnalisticeii magiare îndreptate contra persoanei Escel. Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul, fiind-că ca un adevărat părinte suflesc în ton resolut a luat pozițiunea față de reuniunea, ce în tendențele ei sovunistice tinde la atacarea existenței noastre naționale, românii fără deosebire de confesiune și nuanțe politice în mod vedit dau expresiune consimțământului lor prin un conduct de torțe, ce se va face de séră, precum și prin înmanuarea unei adrese de mulțămită pentru resoluta apărare și părintesca îngrijire de interesele fiilor sei sufletesci.

Spre scopurile acestea într'o conferință ținută Joi séra la inițiativa dlor advocați Dr. Ioan Nemeș,

*) Credem că cu această se va fi terminat „alaiul“ introdus în anii din urmă în acest protopresbiterat. Red.

Ioan de Preda și Ioan Popa s'a ales o comisiune în persoanele dlor: Dr. Ioan Nemeș, Ioan de Preda Dr. Ioan Moga, Dr. Octavianu Russu, și I. Barrișiu, care se redacteaza adresa: ér în persoanele dlor: I. Popa, Dr. Nicolau Olariu, Dr. Vasiliu Bologa, Dr. Nicolau Vecerdea și Corneliu Aiser s'a ales un comitet, care se arangeze conductul de torțe. Să o scie deci domnii Kultur-egyletist, că vócea archiepiscopului român află răsunset în inima fie căru român, și ei răspund la atacuri cu ovațiuni.

* (Casa magnaților.) Casa magnaților s'a deschis sub președintele bar. Nicolau Vay. În ședința din 14 l. c., conform raportului comisiunii verificătoare a fost introdus în lista membrilor Preasânția Sa părintele episcop al Caransebeșului Nicolau Popea.

* (Constituirea societății din Arad.) Societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogico teologic ortodox român din Arad s'a constituit în 9/21 Septembrie sub presidiul Rvdssm. domn directoru Augustin Hamsea, alegend de funcționari pe următorii: vice președinte Alesandru Popoviciu; cassariu Ioan Leucuța cl. curs. III; secretariu Simion Cornea; notariu Aureliu Givulescu cl. a. II; bibliotecariu Silviu V. Bichicén cl. a. I; v. bibliotecariu Damaschin Medrea; v. notariu Ioan Caba pedagog a. III. Controlor Ioan Roman pedagog a. II. Membrii în comisia literară: Manuilă Fabriciu, Georgie Telescu cl. a. III; Teodor Papp, Alesandru Nica cl. a. II; Ioan Stana, Traian Secula cl. a. I. Comisia revisóre: Emanuil Pap cl. a. III, Ioan Popovici cl. a. II. Traian Catone cl. a. I.

* (Dreptul de alegere al femeilor în Austria.) Marele proprietărese din Austria-inferióră, cari aveau drept la alegerile comunale vor fi de acum încolo scurtate în drepturile lor. În zilele trecute s'a prezentat un proiect de lege, conform căruia numai bărbații au drept a-și da voturile la alegerile comunale.

* Tergul Aiudului de la 16 c. a fost foarte slab cercetat din cauza ploilor continue din 15 și 16. Cu atât mai bine au fost cercetat tergul de vite, Boi mari s'au vëndut și cu 300 fl; vacile cu lapte au fost foarte rari, dar bine cercetate, cele de tăiat mari la os și în carne foarte scumpe, cele de munte și mici fără nici un preț. Rimătorii sunt peste măsură de scumpi așa că un purcelăș de 4—5 luni trece la 10—12 fl. v. a. Bucatele încep a se scumpi, grâu a fost puțin, cucuruz și mai puțin. Dela munte a sosit mulți cumpărători de bucate și s'a reintors cu sacii goli.—Semne de an lipsit și de o érnă grea pentru bieții ómeni dela sate. Culesul viilor s'a început, mustul bun dar puțin, vom vedé prețurile.

* (Convenția cu România.) Ministrul român de esterne d-l Lahovary a fost zilele trecute la Paris, unde a fost primit decătră președintele republicii franceze, dl Carnot, în o audență lungă. Cu ocaziunea întórcerei ministrul a dat și prin Viena și foile vieneze anunță că densusul a făcut visita ministrului nostru de esterne. Cu această ocaziune, dic foile vieneze, de sigur se va fi vorbit și despre convenția cu România, o cestiune mai importantă decătră toate cu privire la desvoltarea statului nostru. Pagubele enorme din rășboiul vama le a suferit România, dar le-am suferit și noi într'o măsură cu mult mai mare și mai simțitóre. Ar fi bine, ca cel puțin acum să se ajungă la o înțelegere. Ne temem însă, că bunii noștri vecini nu vor fi tocmai aplicați nici de astădată, mai întâiu, că noi suferim mai mult și apoi nesiguranța îndurată actualului guvern care a suferit atâtea daune electorale în provincie, încă e un motiv a crede, că lucrurile nu vor ajunge la nici o ispravă.

* (Linie ferată) Un rescript al ministrului de comunicațiune, cetit în adunarea comitatensă din Murăș-Turda concede cont. Gabriel Bethlen și consóților a face lucrurile pregătitoare pentru construirea liniei ferate dela Reghinul sășesc în sus prin strimțórea din Tulgheș până la granița României.

* (Fortificațiuni) Fortificațiunile în România continuă cu mare activitate. Scirile din București anunță, că ministrul de rășboi va cere un nou credit estra ordinariu de 15 milioane franci spre a se puté termina cât mai îngrabă.

* (Linie telefonică.) D'odată cu deschiderea liniei telefonice Budapesta—Viena se va deschide și linia telefonică cu Praga. Comunicațiunea conversațiunei se va face în limba francesă și numai persoanele înalte, dacă știu perfect limba germană vor comunica în această limbă.

* (Pregătirii în Constantinopol.) În Constantinopol s'au început a se face mari pregătiri pentru primirea împératului german. Astfeliu s'a constituit o comisiune deosebită sub conducerea șefului ceremonial de curte, Munir Pașa, să facă toate lucrurile preparative spre a fi primirea cât mai solemnă.

* (Recolta viilor.) În cele mai multe părți ale țerei au început a se culege strugurii. Recolta promite a fi bogată. Din multe locuri se semna-

leză însă că în ce privesce calitatea strugurilor ea nu e tocmai îmbucurătoare. În urma ploilor pré dese ce au urmat timpului frumos strugurii au perdit mult în privința zaharóse. În România culesul viilor s'a terminat. Strugurii în calitate sunt cu mult mai superiori ca în anii trecuți, ér încât privesce cantitatea, proprietarii de vii, ne mai avend vase de ajuns, au fost necesitați a face gropi mari cimentate în pământ și acolo a slobozit mustul. Mai multe case francesce cumpără în cantități mari vinurile române, cari s'au dovedit de foarte bune pentru fabricarea șampaniei.

* (Congresul etnografilor.) Din Paris se scrie „Românului“: Congresul etnografilor a fost unul din cele mai cu succes din câte s'au ținut aci. Cele opt zile cât a durat, a fost pe deplin ocupate cu o stăruință și cu o animațiune vrednică de frumoșele teze ce și pune congresul au luat parte Congresul, Reprezentații ilustrii din Francia, Anglia, Belgia, Spania, Rusia, America, Africa, Asia și chiar Oceania.—Din România avea să vie dnii Esarcu, Urechia și Butculescu. N'au venit decăt acest din urmă. D. Urechia, care a cules altă dată succese mari în acest congres nu puté veni. Prin o delicată atențiune, biroul congresului din care d. Urechia este vechiu președinte, i-a pus bustul în sala ședințelor alătorea cu al repausatului președinte Carnot. D. Butculescu s'a purtat ca un brav român. A susținut cu căldură în față cu delegații unguri cauza românilor, a românilor în hotarele lor nu politice ci străvechi teritoriale, în ziua de 5 Octobree.

În ziua când compatriotul nostru avé să și cítěască memoriul seu prin o delicată atențiune a biroului, în sala mare dela colegiul de Francia reasădară și portretele M. M. L. L. Regelui și al Reginei decorate cu stofe românesci dela Muscel.

Cu toate protestele amicilor părții etnografice a lui Bergheues, aprópe unanimitatea congresului isbucni în aplause și strigate: „Vive le Roumaine!“

În ședința de închidere a congresului, ilustrul membru Oppert dela institut, a propus congresului ca viitórea sesiune să o țină la București.

Delegatul Angliei cere se fie în Londra, oferind din partea guvernului seu chiar locuința gratuită pentru 150 de membrii.

Asemenea făcú belgianul. Dar d. Oppert, ascultând căldurósele cuvinte ale d nului Butculescu, dișe cu vócea sea autoritară:

Nu, domnilor să nu ne gândim la altă localitate pentru viitoriul congres ci numai la România. Pe acolo s'au strecurat cele mai multe din națiunile Europei. Ea este légănul multora din aceste națiuni. Apoi este țera, care și prin organele ei și prin imensele progrese ce le-a realizat în câțiva ani, merită totă atențiunea și simpatia sciinței.

Bucuresci!

—La București! la București strigară cele câteva sute de congresiști în cea mai mare emoțiune a dlui Butculescu.

Onórea va fi mare pentru noi, dle director, dar îndată pe lucru! O comisiune sub președința dd. N. Cretzulescu, Esarcu, general Fálcoian, dela Ate-neu, la care se vor adaóga membrii din congres, care să se pună pe lucru „à couer“.

Bibliografie.

Chiar acum au apărut 365 *Anecdote și Glume* adunate, prelucrate și arangiate de Titu V. Gheaja, spirit. gr. or. la instit. corect. Cuprinsul acestui op este foarte petrecătoriu, — așa că cetind și numai o pagină din el: caută să ridi cât ai fi fost de năcăjit și mahnit, altmintrea prețul unui exemplariu cu porto francat e 65 cr.

Se póte procurá dela „Cancelaria Negrutiu“ în Gherla — Sz. ujár.

Posta redacțiunei.

Dlui I. B. în C—ș. Încât suntem informați, locurilor competente le sunt binecunoscute procedurile adm. prot. al dvótre, și în locul prim numai densusul le va simți urmările, credem noi. Fără motive grele asupra organelor nóstre să nu pășim în publicitate. Dacă lucrurile nu se vor îndrepta, Ve stăm la dispozițiune. Corespondența se păstrează deocamdată.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 16 Octobree 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	95.45	99.57
Obligațiuni de credit austr.	305.—	306.30
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer		
oriental ung.	112.—	—
sorți de regularea Tisei	128.—	128.—
Sorți de stat dela 1860	141.—	143.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	310.25	300.25
Imprumutul drumurilor de fer ung.	142.25	142.25
Galbin	5.67	5.67
Napoleon	9 47/8	9.46
100 marea nemșeci	58.35	58.40
London (poliță pe trei luni)	119.25	119.50

Nr. 6549 Plen, [214] 1-3

CONCURS

pentru conferirea stipendiilor și ajutoarelor din fundațiunea „Andronic“ pe anul 1890, prin acesta se descrie concurs cu termen până în 31 Decembrie 1889 stil. vechiu.

La acest concurs pot lua parte: I. Invățacei de ori-ce meserie; II. Sodali, cari s'au eliberat în decursul anului 1889 și

III. Sodali, cari petrecând cel puțin 6 ani consecutivi la meseria lor, au dat dovezi despre dexteritatea și hărnicia lor pentru a se pute face măestrii.

Toți, cari voiesc a concura la stipendii și ajutoare, au să producă în general;

1. Carte de botez. 2. Atestat comunal despre averea proprie și a părinților.

3. Atestat familiar dela parochul locului despre familia părinților concurentului, și fiind și acesta căsătorit, și despre familia dânsului, în atestat având să se cuprindă și arătarea, că în familiă câți copii sunt minoreni, câți frecventăză școala și câți se mai află la vre-o meserie.

Afară de recerintele aceste generale au se mai arete în special.

I. Invățacei:

a) că au împlinit anul al 12 lea al etății;

b) că au cercetat cu succes bun cel puțin școala poporală;

c) că au încheiat contract cu măiestrul, și că contractul s'a înregistrat în condica autorității industriale (protopretore, ori magistratul) — având a l alătură la concurs în original sau în copia autentică.

II. Sodalii:

a) că au terminat periodul de învățatură în decursul anului 1889, ceea ce vor dovedi prin atestatul autorității industriale (§ 67 art. leg. XVII 1884);

b) că au purtare bună și fae sporiu mulțamitoriu, și ceea ce vor dovedi prin atestatul măestrului, eventual cu cartea de lucru;

c) să arete ce limbi știu vorbi și scrie, prin atestat dela măestru;

d) că aparțin ca membrii la vre-o reuniune de meserie și această o vor dovedi cu certificatul dela reuniune.

III. Sodalii ce sunt în condițiune a deveni măestrii.

a) să aibă certificatul de măestru;

b) să fie lucrat cel puțin șese ani consecutivi, ce vor dovedi cu atestatele dela măestrii la care au lucrat;

c) în cerere să arete anume: unde voesce a se așeză ca măestru, ce feliu de mijloce în bani mai au pentru a și începe meseria pe socotela lor, apoi să producă și alte documente recomandătoare.

Dela toți concurenții de ori-ce categoriă se recere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna lor proprie, și adresate Consistoriului archidieceșan gr. or. din Sibiu, să le înainteze aici cel mai târziu până în 31 Decembrie 1889 st. vechiu.

Cererile sosite după acest termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința plenară a consistoriului archidieceșan, ținută la 2 Octobrie, 1889.

Miron Romanul, arhiepiscop.

Nicanor Frateșiu, secretariu.

CONCURS

Cu 1-a Ianuariu 1890 vor fi a se ocupa:

I. 2 (doue) ajutoare à 20 fl pe an din fundațiunea „Tofaleană“, menite pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale foastei comune „Tofaleu“, cari ar voi să învețe vre o meserie oare care;

II. 4 (patru) ajutoare à 25 fl pe an, menite pentru tineri români, cari voesc a învăța vre-o meserie, dar mai cu sémă: rotăria, lemnăria, (bărdășia) făurăria, măsăria (templăria), cismăria pălărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă;

III. 2 (doue) ajutoare à 100 fl. pe an, pentru tineri, cari ar voi a se perfecționa în o măestrie de lemnăria mai perfecționată: (facere de cruci și colonade, învășe de case după sisteme moderne, sculptura în lemn sau strugăria mai perfecționată) pentru a căror conferire se descrie concurs.

Cererile au a să înainteze comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în Sibiu până la 30 Novembre n. 1889.

Cererile intrate mai târziu nu se vor considera.

Aspiranții la vre-unul din ajutoarele amintite sub I și II, au să acludă la suplicele lor:

a). Atestat de botez în original sau în copie legalisată,

b). Testimoniu scolic de cel puțin 4 clase elementare.

c). Contractul încheiat cu măestrul, comform § lui 61 al legii industriale (art. de lege XVII § 67: 1884), în original sau în copie legalisată, și o adeverință dela măestru despre succesul cu care lucră.

d). Atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e). Adeverință dela părinți sau tutori, că sunt decizi a lăsa pe fi sau pupili lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin.

Suplicanții la vre-unul din ajutoarele amintite sub III, au să presente următoarele documente:

a). Atestat de botez în original sau în copie legalisată.

b) Atestat despre cursurile scolare absolvate înainte de a intră la învățatură la una din specialitățile de lemnărit, amintite mai sus. Atestate de clase inferioare clasei a IV elementară nu se vor lua în considerare.

c) Atestat, că se află lucrând la vre-un măestru sau institut de această specialitate și cu ce succes.

d) Atestat de sărăcie sau de orfan, dacă concurentul este orfan.

e). Atestat de moralitate dela autoritățile competente.

f) Adeverință dela părinți sau tutori, că se deobligă a lăsa pe fi sau pupili lor la învățatură până se vor fi perfecționați pe deplin.

Se înșamnă, că între concurenți cu calificațiune egală la cele două ajutoare à 100 fl pe an de sub pt. III se vor preferi tinerii născuți în munții apuseni ai Transilvaniei.

Din ședința comitetului Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului român ținută în Sibiu la 4 Octobrie 1889.

G. Barițiu, Dr. I. Crișianu, președ. secret. II.

Casă de închiriat

în etagiul I, constătătoare din 3 odăi, o bucătărie, sală de mâncare, cămară de lemne, și pivniță, strada Weinanger Nr. 8.

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between cities like Budapesta, Predeal, Arad, Teiuș, Sibiu, and others. Includes sub-tables for various lines and specific train services.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de nopțe.